

AGENDA

wat komen gaat!

- 28-05-2007 Fietstocht. Start pannekoekhuis beugelen. 13.30 uur.
25-26 aug 2007 Vogelfestival Oostvaardersplassen. www.vogelfestival.nl
Zie artikel in de Scharrelaar.
03-09-2007 Ledencontactvergadering Pannekoekhuis Beugelen.
20.00 uur.
22-09-2007 Heidezuivering.
01-10-2007 ledencontactvergadering Pannekoekhuis Beugelen.
20.00 uur.
20-10-2007 Verrassingsdag 50 jarig bestaan.
03-11-2007 Natuurwerkdag.
05-11-2007 Ledencontactvergadering Pannekoekhuis Beugelen.
20.00 uur.
Na de pauze lezing Paul van Galen over de Wieden.
03-12-2007 Ledencontactvergadering Pannekoekhuis Beugelen.
20.00 uur. Na de pauze Midwinterhoorn blazen.

Jeugdagenda

- 1 september Fietstocht naar het bezoekerscentrum De Wieden in Sint Jansklooster. Vertrek om 8.30 vanaf het marktplein in Staphorst.
22 september Heidezuivering.
Plaats en tijd worden nog bekend gemaakt.
20 oktober Verrassingsdag i.v.m. 50 jarig bestaan van de vereniging.
17 november Levend Ganzenbord. Inforuimte SBB. Aanvang 14.00 uur.

2008

- 19 januari Quiz, dia's, film en wat lekkers aan het begin van het nieuwe jaar. Inforuimte SBB. Aanvang 14.00 uur.

Traditiegetrouw hadden we ook dit jaar weer een uitstapje met de bus. Dit keer naar het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug.

's Morgens gingen we in groepjes met behulp van een formulier de bossen van de Sallandse Heuvelrug verkennen. Ook binnen in het bezoekerscentrum van het Staatsbosbeheer konden de kinderen op een speelse manier kennis maken met de natuur. 's Middags reden we over de Holterberg, waar we ons even in het buitenland waanden naar het Natuurdiorama Holterberg, de dierenwereld van Piet bos. Heline en Lianne hebben een verslag van deze dag geschreven wat jullie hieronder kunnen lezen.

Hallo allemaal.

Je weet wel dat we zaterdag 9 juni 2007 een busreis hebben gehad naar de Sallandse Heuvelrug en 's middags naar het Piet Bosmuseum. Wij willen jullie er iets over vertellen. We moesten om 9 uur op het marktterrein zijn. Toen iedereen er was zijn we vertrokken en moesten ongeveer drie kwartier rijden naar de Sallandse Heuvelrug. Toen we er eindelijk waren gingen we eerst wat drinken en toen hebben we een speurtocht gedaan. Toen we klaar waren met de speurtocht gingen we naar binnen naar het winkeltje van het bezoekerscentrum. Bij dat winkeltje kon je van alles kopen. Daarna gingen we een broodje eten. Toen iedereen dat op had gingen we in de bus naar het Piet Bosmuseum. Ze hebben daar allemaal opgezette dieren. We kregen allemaal een formulier met vragen en we deden weer een soort speurtocht door het museum. Toen iedereen klaar was gingen we video kijken hoe ze een dier op gingen zetten. Dat was wel een beetje vies. Hierna gingen we naar een restaurant een ijsje eten. Toen iedereen dat op had gingen we weer naar huis.

De groeten van Heline van Veen en Lianne Coster.

We hebben nog één activiteit voor de vakantie. Op 29 juni gaan we onder leiding van Maarten 't Hart het "veld" in om wilde planten te kijken. Na de vakantie beginnen we weer op zaterdag 1 september met de fietstocht naar bezoekerscentrum De Wieden in Sint Jans klooster. Je kunt je nog opgeven tot 20 augustus.

Tot slot wensen wij jullie allemaal een hele fijne vakantie toe.

VELDWAARNEMINGEN

Vogels:

Nijlgans

04-2007 hele maand 2 ex. IJhorst, 't Veentje. Waarnemers Arend Muller en Harm Bloemhof.

Wulp

16-04-2007 1 paar IJhorst, de Vledders. Waarnemer Harm Bloemhof.

Regenwulp

01-05-2007 ± 20 ex. Staphorst, hoek Dekkersweg-Klaas Kloosterweg op geploegd weiland. Waarnemer Peter Hulst.

Grutto

08-06-2007 ± 300 ex. Staphorst, Hooistukkenweg-Klaas Kloosterweg. Waarnemer Henk Dunnink.

Zwarte specht

16-04-2007 1 ex. IJhorst, Carstensbos. Waarnemer Harm Bloemhof.

Groene specht

05-04-2007 2 ex. IJhorst bij Palsma, Poelweg 4 op voertafel. Mededeling Harm Bloemhof.

??-04-2007 1 ex. IJhorst achter van Gelder in holte van een eikenboom. Waarnemer Koop Tissing. Mededeling Harm Bloemhof.

Redactioneel

Uiterste data voor
het inleveren van kopij:

6 september & 6 november 2007

Grote bonte specht

- 01-06-2007 1 ex. Staphorst, Kerkenland-Rienkskanaal. Waarnemer Henk Dunnink.
03-06-2007 2 pulli Staphorst, Heidehoogte. Waarnemer Harm Dunnink.

Nachtzwaluw

- 18-05-2007 2 ex. boswachterij Staphorst. Waarnemer Harm Bloemhof.

Koekoek

- 24-04-2007 1 ex. Noordwijk. Waarnemer Willem de Weerd.
26-04-2007 1 ex. de Wijk, Dunninghe. Waarnemer Bert Blaauw.
26-04-2007 1 ex. IJhorst, t.h.v. sportzaal. Waarnemer Roelie Bloemhof
27-04-2007 1 ex. IJhorst, bij huis. Waarnemers fam. van Lubek.
eind 04-2007 1 ex. Staphorst, bij huis. Waarnemer Henk Kuiper.
01-05-2007 1 ex. IJhorst, Tissingbos. Waarnemer Bert Blaauw.
02-05-2007 1 ex. Nieuwleusen, Oosteinde. Waarnemer Willem de Weerd.

IJsvogel

- 02-06-2007 1 ex. Staphorst, de wieke Dekkersland. Waarnemer Henk Dunnink.

Wielewaal

- 17-05-2007 1 ex. IJhorst, 't Veentje. Waarnemer Harm Bloemhof.
26-05-2007 1 ex. Staphorst, achterste Heidehoogte. Waarnemer Henk Dunnink.

Beflijster

- 17-04-2007 1 ex. De Stapel door inwoner van De Stapel. Mededeling Bert Blaauw.

Roodborsttapuit

- 06-05-2007 1 paartje, IJhorst, de Vledders. Waarnemer Harm Bloemhof.
18-03-2007 1 paartje. Staphorsterveld, Matenweg. Waarnemer Harry van Wijk.

Boerenzwaluw

- 08-04-2007 1 ex. de Wijk, Dunninghe. Waarnemer Bert Blaauw

Putter

- 12-05-2007 2 ex. Staphorst, Achthoevenweg-Leidijk. Waarnemer Henk Dunnink.
17-05-2007 2 ex. Staphorst, Mokkenland 20. Waarnemer Anita de Vroed.
08-06-2007 1 ex. Staphorst, Hooistukkenweg. Waarnemer Henk Dunnink.

Lepelaar

- 06-06-2007 8 ex. Staphorst, De Vledders. Waarnemer Dinie Mateboer.

Vlinders/libellen:

Boomblauwtje

13-06-2007 1 ex. Groot-Oever, reservaat L.O. Waarnemer Jan Paasman.

Bruin zandoogje

13-06-2007 30 ex. Groot-Oever, reservaat L.O. Waarnemer Jan Paasman.

Distelvlinder

13-06-2007 10 ex. Groot-Oever, reservaat L.O. Waarnemer Jan Paasman.

Groot dikkopje

13-06-2007 20 ex. Groot-Oever, reservaat L.O. Waarnemer Jan Paasman.

Klein geaderd witje

13-06-2007 20 ex. Groot-Oever, reservaat L.O. Waarnemer Jan Paasman.

Sint Jacobsvlinder

27-05-2007 2 ex. Nieuwleusen in tuin fam. Tempelman.
Waarnemers Willem de Weerd en fam. Tempelman.

Blauwe breedscheenjuffer

13-06-2007 20♀ ex. Groot-Oever, reservaat L.O.
Waarnemer Jan Paasman.

Weidebeekjuffer

13-06-2007 61♂ en 8♀ ex. Groot-Oever, reservaat L.O.
Waarnemer Jan Paasman.

Amfibiën/reptielen:

Groene kikker

26-04-2007 aantal onbekend de Wijk, Dunninghe.
Waarnemer Bert Blaauw.

Weekdieren:

Wijngaardslak

03-06-2007 minimaal 40 ex. IJhorst, in de tuin bij de sauna.
Waarnemer Arend Muller.

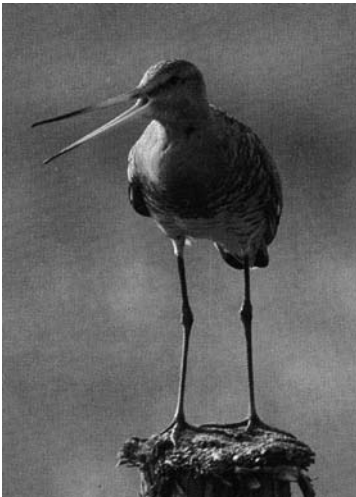
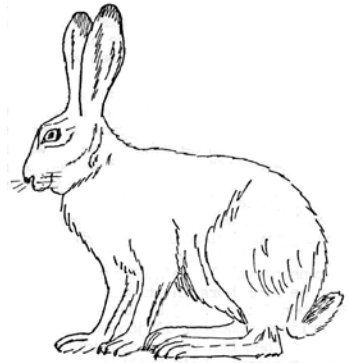
De hartelijke groeten, geef je ogen de kost en neem een notitieboekje mee als je het veld in gaat. Dit is de laatste keer dat ik deze rubriek Veldwaarnemingen verzorg. Heel hartelijk bedankt voor al het doorgeven in die jaren. Harry van Wijk volgt mij op. Je kunt waarnemingen als volgt doorgeven:
Harry van Wijk, Dennenlaan 3, 7955 AG IJhorst, tel. 0522-442656,
e-mail h.vanwijk@natuurbeschermingsvereniging.nl

Jan Paasman

KWARTET HAZEN EN ÉÉN GRUTTO...

Donderdagmorgen 17 mei 2007 -bekende dauwtrapmorgen- was ik met het ochtendgloren voor inventarisatie in de Vledders, gelegen in de driehoek IJhorst, Staphorst en Halfweg. Het gebied is aangemerkt als natuurgebied met grote landschappelijke waarde en is voor het merendeel in het bezit van Landschap Overijssel.

De eerste geluiden van de vroege zangvogels doemen op uit het rietveld / trekgraten. De koekeek is ook al van de partij en laat nadrukkelijk zijn aanwezigheid horen. In de halve schemer voelen twee goed uitzierende reebokken zich overvallen, kiezen in snel tempo het hazenpad en verdwijnen in het nabij gelegen rietveld. Dit geldt niet voor alle in de Vledders aanwezige viervoeters. In de verte aan het eind van het pad zie ik een paar hazen schuifelen. Dichter bij gekomen blijkt dat vier volgroeide jonge hazen zich bijzonder te vermaken met het over sloten springen van toch wel minstens twee meter breed. De dieren zijn erg nat van het vochtige gras en gaan zo in het spel op dat ze zich niet aan mij storen. Ik sta zo stil als een paal het een en ander gade te slaan. Regelmatig passeren ze mij op minder dan een meter afstand. Soms staan ze binnen een meter voor mij stil en kijken met grote verbaasde bruine ogen mij verwonderd aan; prachtig! Tot vijftien oktober hebben ze vrij spel in het mooie gebied de Vledders en tot dan van de mens niets te vrezen.

Dezelfde avond rijd ik met de auto over Groensland (weg) door het ruilverkaveling gebied Rouveen, ingericht voor moderne landbouw. Aan de Schipgravenweg zie ik - een mogelijke loonwerker gezien de zware tractorcombinatie - iemand grasmaaien met een cyclomaaier vóór en cyclomaaier installatie achter de tractor met een maai-breedte van maar liefst 5.80 meter. Ik zie dat een grutto (deze soort wordt ernstig in zijn voortbestaan door de mens bedreigd) met angstige bewegingen boven de combinatie vliegt. De moderne combinatie raast voort... Ik vrees dat van het zeker aanwezige broed dan wel jonge vogels niets overblijft. De verdroogde of vermorzelde lijkjes zullen te

zijner tijd in het kuilvoer voor de koeien zijn terug te vinden. De weidevogels zijn of worden massaal de dupe, ook van deze ruilverkaveling. Dan te bedenken dat dit gebied vóór de ruilverkaveling een vogelrijke omgeving was met voornamelijk het broedterrein voor de wulp, kievit, tureluur en grutto. Door de ruilverkaveling zijn de percelen vergroot wat niet direct nadelig voor de vogels is, wel ontstaat er een monocultuur van eenzijdige grassoorten. Het bloemrijke grasland verdwijnt. De bewerkingswijze - grote snelle machines en haastige mensen - van de percelen is funest voor onze wei vogels. De teruggang is nu al duidelijk merkbaar.

Feit

Vijftig jaar geleden gingen de koeien begin mei de weide in. Het gras werd pas half juni geoogst en onze medeschepselen hadden een grote kans van overleven en uit te groeien tot volwassen vogels. Anno 2007 is de eerste gras-oogst soms al eind april of begin mei; de meest kwetsbare periode voor onze weidevogels. Helaas geldt voor sommige mensen: welvaart voor welzijn!

Harm Bloemhof

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS UIT DE REGIO

KOOLMEES nr. AG.44.677, geringd als pull op 25-05-03 te IJhorst, Carstenbos nr.23.	op 17-05-07 broedend in nestkast nr. 60, Reindersveld, Echten.
PIMPELMEES nr. AH.81.567, geringd als 1kj, vrouwtje op 22-.02-05, Larixlaan 12 te IJhorst.	op 06-05-07 broedend in nestkast 49, Carstenvan, IJhorst, route 26.
KOOLMEES nr. AK 88.598, geringd als pull op 28-05-06 in nestkast 535, route 9, boswachterij Staphorst.	op 06-05-07 broedend in nestkast 50, Carstenvan, IJhorst, route 26.

- PIMPEL** nr. AK.95.390, geringd op 28-05-06 in nkast 64, Reindersveld, Echten. op 17-05-07 gedood in nestkast in gevecht met Bonte Vl.Vanger in nk. 59, Reindersveld, Echten.
- GRAUWE KLAUWIER** geringd als pull op 10 juni 1998 tw Berkenheuvel, Bokkenleegte. Ringnummer: H.235.281. gecontroleerd door ringer Hans Esselink te Vroome Veld, Dr. op resp. 15-06-2002 en 15 juni 2003 .Afstand 0 km.
- GRAUWE KLAUWIER** nr. H.216.315, geringd op 23-06-2001 te Vroome Veld, Wapse als pull. gecontroleerd door ringer Hans Esselink te Vroome Veld op 15-06-03. Afstand 1 km.
- GRAUWE KLAUWIER** nr. H.216.315, geringd als pull op 23-06-2001 te Wapse, Vroome Veld. op 15-06-2003 gecontroleerd door ringer Hans Esselink te Vroome Veld. Afstand 1 km.
- GRAUWE KLAUWIER** nr. H.216.321, geringd op 23-06-2001 als pull te Wapserveld. gecontroleerd te Hertenkamp, Dr. door ringer Hans Esselink op resp.15-06- 2004, 15 juni 2005 en 15 juni 2006. Afstand 2 km.
- GRAUWE KLAUWIER** nr. H.216.333, geringd als na 1kj. man te Vroome Veld, Wapse bij broedsel. op 15 juni 2004 gecontroleerd door ringer Hans Esselink. Afstand 1 km.
- BONTE VL.VANGER** nr. AF 19.136, geringd als pull op 06-06-02 in nkast 13, Balkbrug, Twilhaarbos. op 29-05-07 broedend in nestk. 1154, vak 36.
- STEENUIL** nr. 3.596 996, geringd op 06-07-04 als pull in nkast G. Schoonvelde, Schoonvelderweg 12, Koekange. op 04-06-07 in kast Schoonewille te Ten Arlo tezamen met 3.64666, broedend op 4 eitjes.
- STEENUIL** nr. 3.597.150, geringd op 15-06-04 in kast S-211 te Staphorst. als pull. op 01-06-07 bij 4 pulli in nk. H. Pit te Eemster nr 25.
- STEENUIL** nr. 3.606.969, geringd als pull op 07-06-2003 kast Lom, Ruinerweide 13, Ruinen. op 04-06-07 broed.kast Wemmenhove te Echten.

STEENUIL nr. 3.624.942, geringd als pull op 08-06-05 kast Frans Verbeek, Molenvledder.

op 01-06-07 broed.kast dorps huis Ansen.

KERKUIL nr. 5.371.011, geringd op 27-06-02 als pull kast Neto, Larijweg 41, Ruinerwold.

op 30-05-07 bij 5 pulli in kast werkplaats gemeente De Wolden te Ruinen.

KERKUIL nr. 5.389.411, geringd op 06-07-06 als pull kast 19, G. ten Kate, De Kaat.

op 06-06-07 in kast 24, Kort, Noord-Stegeren nr.36.

STEENUIL nr. 3.635.123, geringd pull op 10-06-06 kast J.H. Bralten, Voor de Broeken nr. 9, Ruinen

op 01-06-07 bij pulli in kast C. Vogelaar, Hees 38.

STEENUIL nr. 3.635.021, geringd op 04-06-05 als pull kast Harperink, Lankhorsterweg 8, Halfweg.

op 03-06-06 verkeersslachtoffer Lankhorsterweg 8 (Beugelenhoeve) Tijdens de vondst vloog een 2e exemplaar aldaar rond. Melder Herwig Mussche, Lankhorsterweg 2.

Tot de volgende vlucht ...
En blijven letten op die pootjes...

Vogelringstation GO 8 Blaauw,
coörd. Jac. Mussche.

**Wij wensen u
een prettige vakantie!**

GERINGDE ROSSE VLEERMUIS IN VLEERMUISKAST

Op 15 april hebben we tijdens het fotograferen van uitvliegende rosse vleermuizen een bijzondere vleermuis aangetroffen. Het dier was geringd, met een zgn. knijpring rond de rechteronderarm. Deze ring wordt aangebracht als het dier volwassen is en wordt rond de onderarm dichtgeknepen. (uiteraard zijn vogelringen voor vleermuizen ongeschikt, omdat bij vleermuizen de vlieghuid aan de armen vastzit).

Waarom is deze waarneming bijzonder? Sinds 1996 controleren we vleermuis-kasten. Voor een deel hangen deze kasten langs wegen in het buitengebied van de gemeente Staphorst, voor een deel hangen ze in het Staatsbos. In al die jaren hebben we nog nooit een geringd dier aangetroffen, terwijl we de kasten toch zeer regelmatig controleren (in de eerste jaren zelfs wekelijks). Ook hebben we de laatste jaren veel infrarood video-opnamen van vleermuizen in kasten gemaakt en daarbij nooit een geringd dier gezien. Overigens: jaren geleden is er wel een geringde ruige dwergvleermuis bij het toenmalige vogelasiel binnengebracht. Dit diertje bleek te zijn geringd in Duitsland. Dus: daarom des te spannender dat er een geringd dier uit een kast vloog. Het was de eerste die naar buiten kwam en het was nog behoorlijk licht. Je ziet dat aan de bomen op de achtergrond.

Alleen, het nummer op de ring is niet leesbaar. Dus zoveel hebben we er nog niet aan. Ik heb de waarneming direct op internet gezet en dat leverde veel reacties op. Zuid-Spanje, Duitsland, Polen en Zweden blijken plaatsen waar rosse vleermuizen zijn geringd. Ook in Nederland zijn in het verleden rosse vleermuizen geringd, maar deze dieren zouden nu al in het vleermuisenbejaardentehuis moeten zitten. Hoewel, vleermuizen kunnen oud worden (meer dan 30 jaar). De meeste dieren worden echter veel minder oud.

Maar goed, zolang er geen nummer bekend is kom je niet verder. Dus daarom hebben we na die tijd de kasten al weer een aantal keren gecontroleerd, maar helaas. Zo'n 50-60 rosse vleermuizen per controle, maar allemaal ongeringd.

We hopen op het moment dat het dier door ons gesnapt wordt, maar tot die tijd blijft het gissen.

Theo Douma

In de Nieuwsbrief van het natuurprogramma 'Vroege vogels' stond onderstaand bericht. Ik vraag mij af of dit ook hier gebeurd is.

Jan Paasman

MASSALE STERFTE ONDER JONGE KOOLMEZEN

Dit voorjaar lijkt het alsof er veel meer jonge koolmezen dood worden aangetroffen, zowel in nestkasten als in de omgeving daarvan. Het NIOO (Nederlands Instituut voor Ecologie) stelt een onderzoek in naar de oorzaak van de massale sterfte onder jonge koolmezen. Het onderzoeksteam van het NIOO onder leiding van Prof. Marcel Visser heeft al wel ontdekt dat de koolmezen dit jaar eerder zijn gaan broeden, al voordat het legsel compleet is. Mezen leggen meestal 9 of 10 eieren, elke dag een. Normaal gaat het vrouwtje pas broeden als het legsel compleet is. Dit jaar hebben we gezien dat ze door de hogere temperatuur in het voorjaar hebben geprobeerd het broeden te versnellen. Na het leggen van het 6e of 7e ei gaat moeder koolmees al op de eieren zitten, de jongen die uit de eieren komen die daarna gelegd zijn, hebben dus een achterstand. In veel gevallen zullen die het dus niet halen, zegt Visser. Volgens hem is 2007 een extreem jaar: de rupsenpiek van de kleine wintervlinder, het belangrijkste voedsel voor de koolmees, was dit jaar door de warme maand april twee weken eerder dan normaal. Koolmezen hebben de grootste moeite zo'n verschuiving bij te benen, omdat ze wat kalender betreft niet zozeer zich laten beïnvloeden door de temperatuur, maar vooral door de daglengte. Mezen in gebieden met een gevarieerde vegetatie kunnen nog uitwijken naar ander voedsel, anderen zullen te maken krijgen met een voedseltekort. Een eerder gedaan onderzoek van het NIOO liet zien dat bij koolmezen de eieren op een minder goed moment uitkomen dan voorheen. Koolmezen voeren hun jongen met rupsen van de Kleine wintervlinder. Deze rupsen komen rond half april uit hun ei, waarop ze zich tegoed kunnen doen aan verse eikenbladeren. In een periode van twee weken komen de rupsen in grote aantallen voor op de bomen en is het voedsel voor de mezen overvloedig aanwezig. Dit heet de rupsenpiek. De eik is dan een belangrijke leverancier van voedsel voor de mezenbroedsels. Wanneer deze piek te vroeg is, krijgen de mezen niet genoeg voedsel en groeien ze niet goed. Hierdoor treed een hogere sterfte op onder de jonge mezen. De piek is afhankelijk van de temperatuur in het voorjaar en wordt de laatste jaren steeds meer vervroegd. De Zomereiken lopen eerder uit de afgelopen dertig jaar, en hierdoor komt de rupsenpiek ook eerder in het seizoen. De koolmezen echter leggen hun eieren nog op het zelfde moment, waardoor de rupsenpiek aan de snavels van de jongen voorbij gaat. De definitieve onderzoeksresultaten van het lopende onderzoek worden deze zomer verwacht.

Bron: Natuurkalender / NIOO

VLEERMUISEXCURSIE

Het is gebruikelijk dat na de laatste ledencontactvergadering van het seizoen een excursie in de directe regio volgt. Zo ook de avond van 4 juni. Na het huishoudelijke gedeelte gingen wij onder leiding van Theo Douma, vleermuisdeskundige bij uitstek, naar het landgoed Dickninge om vleermuizen te zien en vooral te horen. Met behulp van een batdetector is het geluid van actieve vleermuizen duidelijk hoorbaar. Een batdetector zet de zeer hoge frequentie die vleermuizen uitzenden om prooi te vangen om in voor ons mensen hoorbare tonen. Tegen de schemering verscheen de eerste rosse vleermuis

tussen de boomtoppen en snel volgden er meer. De ene soort is vroeger in de avond actief dan de andere soort. Theo attendeerde ons speciaal op verschillende sonar tonen. Doormiddel van deze sonartonen, die weerkaatst tegen allerlei vliegende insecten vangt de vleermuis zijn prooi. Aan de hand van het sonargeluid is te horen - voor een deskundige - welk soort het betreft. Zodra het dageraad aanbreekt zoeken ze hun verblijfplaats, meestal in de vorm van een holle boom, weer op. Zo hoorden wij deze avond de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Heel interessant om wat meer kennis op te doen van deze nachtbewoners in onze omgeving.

Harm Bloemhof

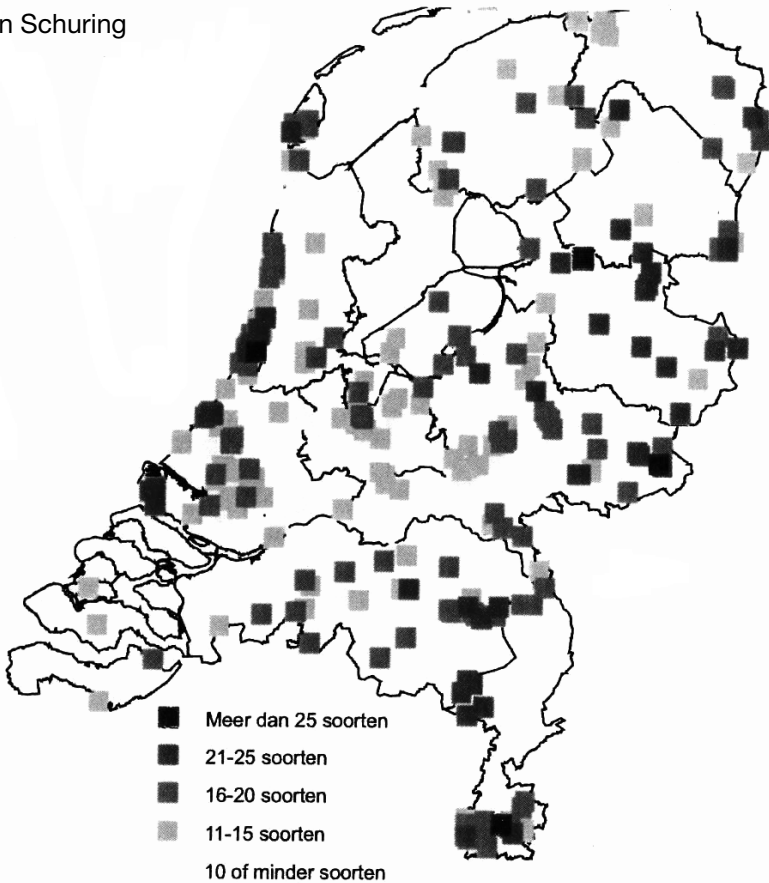
VLINDERROUTES IN NEDERLAND

De bijgevoegde figuur geeft de ligging van de routes in 2006.

Tevens is aangegeven hoeveel soorten per route er gezien zijn. In Zeeland, Midden-Limburg, het rivierengebied en de Waddeneilanden zouden nieuwe routes extra welkom zijn.

Net als vorig jaar hadden slechts 4 routes meer dan 25 soorten. Toppre was nu niet de Sint Pietersberg (die had 'maar' 24 soorten), maar de 'Zoere Grachten' bij Staphorst (Overijssel) met 28 soorten, gevolgd door Oosterduinrel (AWD Duinen, Noord Holland), De Kluis Kalkgrasland (Limburg) en Korenburgerveen (Gelderland) met 26 soorten.

Anton Schuring

Ligging van de algemene routes in 2006 en het aantal soorten per route.

NATUURGEBEUREN IN OVERGROOTMOEDERS TIJD

Opgetekend en verzameld uit oude Meppeler Couranten.

Staphorst, 25 februari 1865:

Met het oog op de hooge waarde der huiden de dieren in de wildernissen, vermelden we, dat onlangs een waterotter van hier verkocht is voor *f* 7,--, een boomotter voor *f* 5,--, bunsings voor *f* 2,50 à *f* 3,--. Daarentegen maken de ganzenlokkers en eendenkooikers die hier velen zijn, deze winter tot heden weinig rekening.

Staphorst, 21 oktober 1865:

Onder de jagers is H.J. Hulst alhier tot heden de gelukkigste. Onlangs schoot hij op één dag 6 houtsnippen en een haas, zoodat hij dien dag om de *f* 6,- - verdiende. Overigens klagen de jagers dat ze dit jaar schier geen patrijzen ontmoeten.

Staphorst, 14 september 1867:

In den laatsten tijd zijn hier veel slangen gezien, vooral op de Hooge Horst in het zoogenaamde E. Dunniksland. Deze dieren kruipen tegen de struiken op en zoeken vooral bosbessen. Een persoon, die onlangs den stand zijnen aardappelen wilde nagaan, trad op den kop eenen slang, die hem met kracht om den beenen kronkelde.

Staphorst, 30 januari 1869:

Dezer dagen zijn den vogelaar J.K. Veyer te Hesselingen zijne acht beleerde ganzen ontstolen. Daardoor is zijn broodwinning, althans voor dit seizoen zoo goed als geruïneerd. Er zijn 5 rietganzen bij en allen zijn gemerkt met een snede in het zwemvlies aan den regterpoot. De schade hierdoor den braven man toegebracht is niet te bepalen.

Op een reisje naar Zuid Holland heeft hij tot hoogen prijs 4 geofende vogels weer gekocht, doch het aantal is te gering om daarmede veel van belang uit te voeren. Aangegeven ter plaats waar zulks behoort, is het te hopen, dat dit gewenschte gevolgen hebbe.

Staphorst, 5 april 1871:

Het seizoen voor de ganzen tolkerij is afgelopen. De drie tolkers te Hesselingen en Hamingen hebben dit winter te zamen 388 ganzen gevangen; zijnde eene uitkomst, die in vergelijking met den vorigen winter middelmatig te noemen is. Daarentegen zijn de resultaten der talrijke eendenkooikers der gemeente Staphorst ver beneden het middelmatige gebleven, in betrekking tot den winter van 1869/1870. De jagt op waterwild schijnt weinig belangstelling te wekken; men verneemt schier geen jagers in het veld.

Staphorst, 22 juni 1872:

De landbouwers te Rouveen en Westert op Staphorst worden thans zeer verontrust door de muisplaag. Plekken groot genoeg om er met een wagen op om te wenden zijn geheel weg. Daar de rogge over 't geheel uitmuntend stond, zoo maakt de aanschouwing van dit inconvenient een des te pijnlijker indruk. Door de zachte winter schijnen deze knaagdieren zich buitengewoon vermenigvuldigd te hebben. Een natuurwaarnemer heeft opgemerkt dat de muis in een oogenblik eenen stengel doorknaagd.

Rouveen, 4 oktober 1873:

In den tuin van Klaas Haasjes staat een appelboom, na vrucht gedragen te hebben. weder in vollen bloei. Voorzeker is dit een krachtig bewijs van de zachte weersgesteldheid van het begin van de herfst.

IJhorst, 19 mei 1875:

't Is hier weer leven en vreugde in onze bosschen. Niet alleen dat er de gevleugelde zangers hunne feestliederen aanheffen, maar even als de trekvogels komen hier sommige menschen hunne periodieke bezoeken brengen. Het zijn de wakkere Geldersche eikschillers, die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat hun eentonig geklop door den omtrek doen klinken. Zij brengen de lange dagen onder den blooten hemel door, terwijl zij zich des nachts in eene schuur moeten behelpen. Zoo zwoegen deze eenvoudige menschen voor hun brood.

23 juni 1875:

Het nut der vledermuizen.

Met onverdroten ijver worden bijna overal vledermuizen verjaagd en vervolgd. Schoon ze noch door een fraai uiterlijk, noch door een sierlijke vlucht uitmunten, behoren ze toch tot de nuttigste dieren. De vledermuis is een vleeschetend dier en leeft enkel van insecten, die des nachts in de weer zijn. Nachtvlinders, welke zooveel schadelijke rupsen voortbrengen, vliegen en kevers, vooral meikevers, waarvan een enkele vledermuis in één nacht meerdere honderden vangt, zijn voor de vledermuis eene geliefkoosde spijs. Neemt men in aanmerking, dat over 't geheel het aantal vijanden van den land- en tuinbouw, van de ookeld enz. zoo groot is, dat vele gewassen door hen vernield worden, waaruit onze voedingsmiddelen en andere levensbehoeften gewonnen moeten worden en dat hun getal oneindig groter is, dan dat hunner natuurlijke verdelgers, dat de mensch volkomen machteloos is, om de woestingen te keer te gaan, als zij in massa's verschijnen (b.v. rupsen, meikevers enz.) dan springt het nut van onze vrienden onder het dierenrijk in het oog.

Landbouwers, tuinders en liefhebbers van het plantenrijk zijn daarom de bescherming en de vermeerdering der nuttige dieren aanbevolen en voor ditmaal in 't bijzonder eene die der vledermuizen, welke met de nachtuilen de wacht opsteken, als de andere schildwachten zijn gaan slapen.

Te Groningen werd dezer dagen een geduchte zwerm vlinders opgemerkt, die naar het oosten trok.

Thans wordt aan de Köln Zeitung geschreven, dat boven de Elbe mede een ontzaglijke zwerm van die diertjes is gezien, welke op een afstand een indruk maakte dat het sneeuwde.

De zwerm, bestaande uit milliarden witte kapelletjes volgde geheel den loop der rivier. Die diertjes behoren blijkbaar tot dezelfde soort, slechts een zeer enkele gekleurde vlinder was op te merken onder dezen hoop. Het geheel verschijnsel moet zeer zeldzaam zijn.